

**9-10 сынып оқушыларына арналған
жас тарихшылардың «Менің шағын Отаным» атты аудандық
интеллектуалдық конкурсының
Ережесі**

I. Жалпы ережелер

1.1. Осы Ереже 9-10 сынып оқушыларына арналған жас тарихшылардың «Менің шағын Отаным» атты аудандық интеллектуалдық конкурсының (бұдан әрі – Конкурс) мақсаты мен міндеттерін, ұйымдастырушылық-әдістемелік қызметінің қамсыздандырылуын, өткізу мен қаржыландыру тәртібін, қатысуын және жеңімпаздары мен жүлдегерлерін анықтау тәртібін белгілейді.

1.2. Конкурстың ұйымдастырушысы Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің «Дарын» республикалық ғылыми-практикалық орталығы (бұдан әрі-«Дарын» РҒПО) болып табылады.

1.3. Конкурстың мақсаты: туған жер тарихына аса қызығушылық танытатын талантты оқушыларды анықтап, олардың шығармашылық қабілетін, қоғамдық белсенділігін дамытуға, өскелең ұрпақтың бойында ұлтжандылықты қалыптастыру, өзінің туған өлкесінің тарихын және құндылықтарын мақтаныш сезіммен жеткізуге бағыттау.

1.4. Конкурстың негізгі міндеттері:

- өлкетануға қызығушылық танытқан оқушыларды анықтау және қолдау;
- туған өлкенің тарихын зерттеуде танымдық қызығушылығын ынталандыру;
- оқушылардың тарихи өлкетану саласындағы бастамалары мен зерттеу идеяларын анықтау және ынталандыру;
- туған жеріне, өз қаласына, ауылын деген сүйіспеншілігін зерделеу арқылы достарына түсіндіру.

II. Конкурстың ұйымдастыру тобының қызметі бойынша

2.1. Конкурсты ұйымдастыру және өткізу үшін ұйымдастыру тобы құрылады (бұдан әрі - Ұйымдастыру тобы).

Ұйымдастыру тобы:

- Конкурсты дайындауға және өткізуге тікелей басшылықты камтамасыз етеді;
- Конкурстың өткізу күнін белгілейді.
- Конкурсқа қатысу үшін өтінімдерді және қажетті материалдарды қабылдайды;
- қазылар алқасының құрамын қалыптастырып бекітеді;
- іс-шараның түрлерін анықтайды;
- Конкурс нәтижесін талдау және қорытындылау;
- Конкурстың дайындығын, өткізу барысын және нәтижесін БАҚ-да жария етілуін камтамасыз етеді.

2.2. Қазылар алқасы Конкурс қатысушыларының жұмысын бағалайды, қорытындысын шығарады, жеңімпаздар мен жүлдегерлерді анықтайды.

2.3. Қазылар алқасы қатысушылардың ұсынған материалдары негізінде келесі критерийлер бойынша бағалауды жүзеге асырады:

- тақырыптың толық ашылуы мен сапасын (жұмыстың мазмұны, зерттеу дәрежесі номинация тақырыбына сәйкестігін);
- тұжырымдардың нақтылығын, көркемдік шеберлігін, техникалық және орындалу сапасын (идеяның өзіндік ерекшелігі), шығармашылық деңгейі автордың жасына сәйкестігін;
- «Менің шағын Отанымнан шыққан тұлғалар» номинациясы бойынша: оқушы өзі туған өлкеде еліне еңбек еткен тұлғаларды сипаттау тиіс. Еліне қызмет еткен азаматтардың қоғамдағы орны, халқының ішіндегі мәртебесі есептеліп жазылады.

III. Конкурстың қатысушылары

3.1. Конкурс қатысушылары білім беру ұйымдарының 9-10 сынып оқушылары болып табылады.

3.2. Конкурстың оқу тілі - қазақ және орыс тілдері.

IV. Конкурсты ұйымдастыру және өткізу тәртібі

4.1. Конкурс үш кезең бойынша өткізіледі:

- 1) бірінші кезең - аудандық, 2025 жылы қазан айының екінші аптасында «Дарын» РГПО дайындаған тапсырмалары бойынша аудандық білім бөлімі өткізеді.
- 2) екінші кезең - облыстық, ағымдағы жылдың қазан айының үшінші аптасында өткізіледі. Облыстық іріктеу кезенді «Дарын» РГПО дайындаған тапсырмалары бойынша, облыстық, Нұр-Сұлтан, Алматы және Шымкент қалаларының білім басқармалары, «Назарбаев Зияткерлік мектептері» Дербес білім беру ұйымдары (бұдан әрі - «НЗМ» ДББҰ), республикалық білім беру ұйымдары (бұдан әрі - РББҰ) жүзеге асырады.
- 3) үшінші кезең (республикалық), ағымдағы жылдың қараша айында өткізіледі.

Конкурстың аудандық кезеңдерін ұйымдастыру және өткізу үшін аудандық білім бөлімі ұйымдастыру комитетін құрады және бекітеді.

Ұйымдастыру комитеті конкурстың аудандық кезеңнің өткізілуін ұйымдастырады және бақылайды, конкурсты өткізу үшін қазылар алқасы мүшелерінің құрамын бекітеді, конкурс кезеңдерінің қорытындылары туралы ақпаратты «Дарын» РҒПО-ға жібереді.

Конкурстың бірінші аудандық кезеңнің жеңімпаздары мен жүлдегерлері білім бөлімінің I, II, III дәрежелі дипломдарымен марапатталады.

V. Конкурсты өткізу шарттары

5.1. Конкурстың қорытынды кезеңі екі тур бойынша өткізіледі:

I тур – Қазақстан тарихы сұрақтары бойынша тест тапсыру;

II тур – 4 номинация бойынша:

- «Менің шағын Отанымның тарихы» номинациясы бойынша - елді мекеннің тарихын презентация түрінде немесе бейнефильм форматында ашу (географиялық атауын, құрылу тарихын, дамудың негізгі кезеңдерін, табиғи-климаттық ерекшеліктерін, халықтың саны, кәсіпорындар мен әлеуметтік-тұрмыстық сала мекемелері туралы ақпарат, көрікті жерлері және т.б.);

- «Шағын Отанымның символы» номинациясы бойынша - автордың өзінің кіші Отанына деген сүйіспеншілік символы болып табылатын жануарлар, өсімдіктер, адамдар, құбылыстар және т.б. туралы презентация түрінде немесе бейнефильм форматында баяндау. (өз тандауын бірегейлі негіздеу, дәлелдеу қажет);

- Менің шағын Отанымның болашағы" номинациясы бойынша - нысан макетін презентация түрінде таныстыру;

- «Менің шағын Отанымнан шыққан тұлғалар» номинациясы бойынша эссе жазу. Оқушы өзі туған өлкеде еліне еңбек еткен тұлғаларды сипаттау тиіс. Еліне қызмет еткен азаматтардың қоғамдағы орны, халқының ішіндегі мәртебесі әспеттеліп жазылады.

VI. Конкурс материалдарына жалпы талаптар

6.1. «Менің шағын Отанымның тарихы» және «Шағын Отанымның символы» номинациялары бойынша қанағаттанарлық бейнематериалдар келесі мынадай техникалық талаптарға сәйкес болуы тиіс:

1) Рұқсат етілген фото форматы: 1280 x 1024;

2) Бейнефильм форматы MPEG-4 немесе AVI, (hd720) форматтан кем емес болуы тиіс.

Сөйлеу уақыты 7-10 минут.

6.2. Конкурс қатысушылары ұсынылған жұмыстары бойынша авторлық құқықты (музыканы, суреттер мен мәтіндерді заңды пайдалану және т.б.) сақтауды қамтамасыз етуі тиіс.

6.3. Қатысушылардың жұмыстары авторлық құқықты сақтауға кепілдік берсе отырып, конкурсты насихаттау мақсатында ұйымдастырушылар тарапынан пайдаланылуы мүмкін.